

NEVIDLJIVI RADNICI SVIJETA na osnovu zajedničkog rada na poboljšanju životnih uslova radnika svijeta – u okviru radijske emisije od radnika do radnika *Viza za budućnost, aktivističkog istraživanja* o uslovima života i rada, kojeg zajedno izvode radnici/e, aktivisti/kinje Socialnog centra Rog, studenti/ce, iztraživači/ce iz univerziteta, i drugih različitih aktivnosti IWW – **PREDLAŽEMO ZAJEDNIČKO BORBU NA OSNOVU SLJEDEĆIH ISHODIŠTA I ZAHTJEVA:**

1. Različiti statusi (napoteni radnik, sezonski radnik, privremena dozvola za rad) omogućavaju poslodavcima i državi iskorištavanje radnika. Na taj način uspostavljaju radnike kao manje vrijednu populaciju kojoj su oduzeta temeljna prava. Izlaz iz tih nastranih prostora proizvodnje omogućava tek osobna radna viza. Po važećim zakonskim uredbama radnik ispunjava uslove za trogodišnju osobnu vizu nakon dvije godine neprekidnog rada kod istog poslodavca uz uslov da ima završenu srednju školu. **Samo zakonsko uređenje je nepravedno i omogućava iznuđivanje sa strane poslodavaca.** Uz to, poslodavci koriste različite trikove, sa kojima produžavaju čekanje na osobnu radnu vizu tako reći u nedogled. **Zahtjevi IWW-a** su zato trenutno zakonsko **spriječavanje manipulacija sa različitim statusima** (na primjer: jedan šef je vlasnik više firmi, među kojima raspoređuje 'svoje' radnike; slovenske firme otvaraju svoje firme u drugim državama, sa čim je radnik, koji faktički radi i živi u Sloveniji, vođen kao radnik druge države, koji je na terenskom radu u Sloveniji i sl.). Na taj način je moguće, da je radnik godinama blokiran unutar spektra statusa ovisnog i neslobodnog rada. Osim toga **zahtijevamo promjenu Zakona o zapošljavanju stranca, koje cilj je spriječiti iznuđivanje sa strane poslodavaca u razdoblju od prve dvije godine.** Svi ti koraci imaju za **konačni cilj izjednačenje svih radnika u pravima**, bez prethodnog razdoblja čakaonice.

2. Za nevidljive radnike svijeta očito ne važe isti standardi prava iz rada kao za radnike državljanke. Unatoč tome, da bi trebali važiti jednaki standardi i to u istoj mjeri za sve radnike na teritoriji Republike Slovenije. **Razlog tome je manje vrijedan formalni status radnika migranta** ali uz to odgovornost nose i oni, koji u tom društvu opredeljuju sadržaj radnih prava te njihove zaštite. **IWW zato zahtjeva, da se odmah počnu poštivati radnička prava radnika svijeta, da i za njih važi zaštita** pred prisilom potplaćenih ili neplaćenih nadura i zadržanih sati, **da su za svoj rad plaćeni pošteno i da nisu podvrženi šikaniranju i ucjenjivanju** na radnom mjestu. **Zahtijevamo plaćen dopust, prijevoz na posao, malico, bolovanje (uključujući pravo na odštetu), regres i sve, sto po zakonu i kolektivnim ugovorima pripada svakom radniku i radnici.** **Zahtijevamo zabranu prebacivanja troškova** proizvodnje na radnike (ponegdje moraju radnici sami kupiti radnu odjeću, zaštitnu opremu, čak i alat). **Zahtijevamo spriječavanje prebacivanja**

troškova pridobivanja viza na radnike i prebacivanja troškova obaveznog osposobljavanja na radnike (različiti tečajevi odnosno dodatno osposobljavanje, koji su uslov za zadržavanje posla). Isto tako **zahtjevamo osiguranje mogućnosti pregleda ugovora**, koje radnici potpisuju, što im je često onemogućeno zbog nerazumijevanja jezika ili uskraćivanja potrebnog vremena za pregled ugovora. Dalje **zahtjevamo**, da se u kolektivnim pregovorima i u mjenjanju radničke zakonodaje poštuje potrebe i interese radnika svijeta.

3. Radnički domovi imaju ključnu ulogu u samovoljnom upravljanju sa radnicima svijeta. Životni uslovi u radničkim domovima su izuzetno slabi. Uz to su radnicima, koji žive u radničkim domovima oduzeta prava do intime i udruživanja. Čak više, **povezanost poslodavaca i stanodavaca uzima radnicima pravo na izbor**, koje je neotuđivo. Stanodavci i poslodavci sistematično pokušavaju spriječiti radnicima izlazak iz radničkih domova i selidbu na uobičajeno tržište stanova. **Zahtjevamo trenutno poboljšanje životnih uslova radnika** u radničkim domovima, uz što je potrebno apsolutno uvažavati potrebe sanih radnika. **Zahtjevamo trenutni prestanak raširene prakse neprikazivanja troškova za stan na platnim listama.** S tim je radnicima onemogućeno, da slobodno raspoložu sa teško zarađenim novcem (da ga npr. ulože u najam stana izvan radničkog doma), a uz to su oštećeni na području penzijskog i socialnog varstva. Sa neprikazivanjem troškova najama kreveta su oštećeni svi porezni obveznici. **Zahtjevamo, da se odmah omogući pravo na intimitu i udruživanje u radničkim domovima.** Vlasnici i upravnici nemaju nikakvog prava na kontrolu nad stanovnicima u radničkim domovima. **Zahtjevamo apsolutnu zabranu smještaja radnika u kontejnerima** ili bilo kakvim drugim provizoričnim oblicima smještaja.

4. Nevidljivi radnici svijeta zahtjevamo, da se uvažava glas samih radnika. Ne prihvaćamo nikakav potez ili javnu izjavu, koja ne uvažava potreba i interesa na način, na koji jih opredeljujemo radnici sami, bez obzira na to, da je mišljena dobronamjerno ili dolazi od strane organizacija, koje se zalaže za radnička prava.

To je osnutak zajedničkih zahtjeva samoorganiziranih radnika svijeta. Da bi bili uspješni u ostvarivanju našeg zajedničkog cilja, koji je bolji život, pravednost i dostojanstvo, trebamo svakog radnika. Da zajedno popričamo o osnutku zahtjeva i kako se efikasno samoorganizirati, da bi ostvarili zajedničke zahtjeve. Da krenemo u samoorganizirano zajedničku akciju za bolji život.

Pridruži nam se svaku nedelju u tri u Socialnom centru Rog (Trubarjeva 72, tel. 041 597 247). Razgovorima sledi večera.

